

สุริยา สมบูรณ์ : กระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการขอมีสัญชาติไทย ของชนกลุ่มน้อย ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. (INFORMATION-SEEKING PROCESS ON ENTITLED TO THAI NATIONALITY OF MINORITY PEOPLE IN MAEFALUANG DISTRICT CHIANGRAI PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ, 185 หน้า. ISBN 974-53-2916-9.

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เพื่อศึกษาและทราบสถานการณ์ความไม่แน่นอนของชนกลุ่มน้อย ในการขอมีสัญชาติไทย ในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย (2) เพื่อศึกษาและทราบถึงกระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขอมีสัญชาติไทย ของชนกลุ่มน้อยที่มีสัญชาติไทยแล้ว (3) เพื่อศึกษาและทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขอมีสัญชาติไทยของชนกลุ่มน้อย โดยการใช้ทฤษฎีการลดความไม่แน่นอนและทฤษฎีการจัดการความไม่แน่นอน เป็นกรอบในการวิเคราะห์กระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม 2548 ถึงเดือนกันยายน 2548 โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกชนกลุ่มน้อยจำนวน 35 คน ด้วยคำถามปลายเปิด เลือกกลุ่มตัวอย่างจากความสมัครใจ และใช้วิธี Snowball technique ชนกลุ่มน้อยที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์มีอายุระหว่าง 18 – 55 ปี ระดับการศึกษา ตั้งแต่ไม่ได้รับการศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นชาย 15 คน หญิง 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า ความไม่มีสัญชาติไทยของชนกลุ่มน้อย ทำให้ชนกลุ่มน้อยต้องการที่จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารในการขอมีสัญชาติไทย สาเหตุของความไม่แน่นอนของชนกลุ่มน้อยมาจาก (1) การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐที่มีอยู่บ่อยครั้งในการให้สัญชาติไทยกับชนกลุ่มน้อย (2) ความเข้าใจผิดหรือความไม่รู้ของชนกลุ่มน้อย ส่วนกระบวนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของชนกลุ่มน้อยในการขอมีสัญชาติไทยสามารถแบ่งได้ 3 ระยะตามระยะของความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้น คือ ระยะก่อนเข้าสู่กระบวนการขอมีสัญชาติไทย ระยะที่เข้าสู่กระบวนการขอมีสัญชาติไทย และระยะที่ได้รับสัญชาติไทยแล้ว โดยในแต่ละระยะมีวัตถุประสงค์ แหล่งข้อมูล ช่องทาง และเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันไป ชนกลุ่มน้อยแสวงหาข้อมูลด้วยการรอรับ ใฝ่หา และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่มิประสบการณ์ในการขอมีสัญชาติไทยและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ด้วยการเข้ากลุ่ม นอกจากนี้ชนกลุ่มน้อยยังมีการหลีกเลี่ยงข้อมูลข่าวสารซึ่งก่อให้เกิดความสับสน เครียด และนำไปสู่การเพิ่มความไม่แน่นอนให้มากขึ้น

ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารของชนกลุ่มน้อยในการขอมีสัญชาติไทย คือ (1) ปัจจัยที่เอื้อต่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร คือ ระดับการศึกษา และ (2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร คือ ความอายและความกลัว ความเครียด ความเสียใจและความวิตกกังวล รวมถึงปัจจัยด้านสื่อสารระหว่างบุคคล โดยเฉพาะกับบุคคลากรที่เป็นผู้นำ คือผู้ใหญ่บ้าน ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา อีกทั้งยังมีความลำบากในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากข้อมูลข่าวสารด้านการขอมีสัญชาติไทยยังมีน้อยหรือแทบจะไม่มีเลย ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมหรือขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

4785141628 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: MINORITY / INFORMATION-SEEKING PROCESS

SURIYA SOMBOON : INFORMATION-SEEKING PROCESS ON ENTITLED TO THAI NATIONALITY OF MINORITY PEOPLE IN MAEFALUANG DISTRICT CHIANGRAI PROVINCE.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.DR.KANJANA KAEWTAP, 185 pp. ISBN 974-53-2916 -9.

The objectives of this research are to study (1) an uncertainty condition of the minority people to entitled to Thai nationality. (2) an information-seeking process used by the minority people to entitled to Thai nationality. (3) the factor that influencing an information seeking process used by the minority people to entitled to Thai nationality. The researcher uses uncertainty reduction theory and theory of uncertainty management as the framework of analysis. Thirty-five of minority people, who were interviewed in-depth during July 2005 – September 2005, participate the research through snowball sampling technique.

The result indicates that minority people 's information seeking process starts when realizing their stateless (non Thai nationality). Three stages of minority people 's information- seeking process includes confusing and rejecting, accepting and achieving stages. Each information-seeking stage involves different minority peoples' goals, information sources, communication channels, and related messages. Most minority search for information through passive, active, and interactive strategies from self-help groups as well as other information sources. Many minority people use information to avoid strategy when the information increases their uncertainty on their condition.

The factors influencing an information-seeking process are used by the minority people to entitled to Thai nationality are (1)an education level (2) the psychological factors such as fear, worry, and confusing. More often than not, these minority people face communication problems with village headman who are not sensitive to minority people needs. Furthermore, the minority people point out that information access on entitled to Thai nationality is limited for them.